

POSTANOWIENIE

Dnia 29 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Gudowska

w sprawie z wniosku J. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.
o prawo do emerytury pomostowej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 29 września 2016 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 18 czerwca 2015 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania**
- 2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w G. na rzecz J. K. kwotę 150 zł (sto pięćdziesiąt) tytułem zwrotu kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 18 czerwca 2015 r. Sąd Apelacyjny, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w [...] oddalił apelację Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w G. od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 26 stycznia 2015 r., zmieniającego decyzję tego organu z dnia 30 września 2014 r. w przedmiocie odmowy przyznania J. K. prawa do emerytury pomostowej ze względu na pominięcie okresów zatrudnienia od dnia 12 kwietnia 1986 r. do dnia 4 marca 1987 r. oraz od dnia 8 maja 1987 r. do dnia 21 czerwca 1988 r. u armatorów zagranicznych na statkach obcych bander za pośrednictwem M. w G. Sąd Okręgowy przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury pomostowej, poczynając

od dnia 1 lipca 2014 r., po ustaleniu, że w spornych okresach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę jako członek załóg statków żeglugi morskiej, a M. sp. z o.o. odprowadziła za niego składki na ubezpieczenia społeczne. Tego rodzaju praca wymieniona jest pod poz. 4, działu VIII, wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.) i pod pkt 23 wykazu prac stanowiącym załącznik Nr 1 do ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 965) i została potwierdzona zaświadczeniem z dnia 10 lipca 2014 r.

Skargę kasacyjną organu rentowego oparto na podstawie naruszenia prawa materialnego - art. 49 i 51 w związku z art. 2 pkt 2 i pkt 3 oraz art. 3 ustawy o emeryturach pomostowych przez przyjęcie, że ubezpieczony spełnił wymaganie 15 lat pracy w warunkach szczególnych z uwzględnieniem okresów zatrudnienia za pośrednictwem M. oraz na podstawie naruszenia przepisów postępowania - art. 385 i art. 316 § 1 w związku z art. 233 § 1 i art. 245, 231, 228 § 1 i art. 234 k.p.c. w związku z art. 116 ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 748 ze zm.) i § 22 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. z 2011 r., Nr 237 poz. 1412 ze zm.) przez bezpodstawne przyjęcie, że fakty wyznaczające charakter pracy członka załogi statku morskiego są (w istocie) powszechnie znane i dlatego w zasadzie nie wymagają dowodu (art. 228 § 1 k.p.c.), oraz że zatrudnienie na statku morskim w warunkach innych aniżeli przewidziane w art. 22 § 1 k.p. nie wchodzi w rachubę.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazując na uzasadnienie jej podstaw, podniesiono występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, oraz to, że skarga jest oczywiście uzasadniona.

Istotne zagadnienie prawne oraz potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości w praktyce przy ich stosowaniu dotyczy kwestii, „czy wobec treści art. 2 pkt 2 i 3 oraz art. 51 i 49 ustawy emeryturach pomostowych można zaliczyć do okresów pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3

ustawy, okres pracy marynarza, wykonywanej u armatora zagranicznego, do której został skierowany przez pośrednika, a nie płatnika i czy taki marynarz jest w kręgu podmiotów uprawnionych do ubiegania się o emeryturę pomostową na podstawie art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych”.

Skarga kasacyjna jest zdaniem skarżącego oczywiście uzasadniona, „gdyż jest niewątpliwa, pewna, zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Zagadnienie prawne uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) musi być istotne w tym sensie, że powinno dotyczyć kwestii prawnych budzących rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. W orzecznictwie Sąd Najwyższego wielokrotnie wskazano, że twierdzenie o występowaniu takiego zagadnienia jest uzasadnione tylko wtedy, gdy nie było ono rozstrzygane przez Sąd Najwyższy lub gdy istnieją rozbieżne poglądy wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. np. postanowienia SN z 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467; z 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468).

Zagadnienie prawne przedstawione w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostało już przez Sąd Najwyższy rozstrzygnięte. Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że charakter świadczenia pracy "członka załogi

statku morskiego", a ściślej fakty je wyznaczające, są w istocie powszechnie znane, a więc w zasadzie nie wymagają dowodu (art. 228 § 1 k.p.c.). Jest to praca podporządkowana i wykonywana odpłatnie, mająca wobec tego cechy pracy świadczonej na podstawie stosunku pracy w rozumieniu art. 22 k.p. (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 30 sierpnia 2001 r., II UKN 500/00, OSNP 2003 nr 10, poz. 258; z dnia 21 stycznia 2010 r., II UK 162/09; z dnia 12 marca 2010 r., II UK 286/09, OSNP 2011 nr 17-18, poz. 237; z dnia 27 kwietnia 2010 r., II UK 328/09, OSNP 2011 nr 19-20, poz. 261 oraz z dnia 1 czerwca 2010 r., II UK 5/10, niepubl. oraz z dnia z dnia 25 czerwca 2010 r. II UK 76/10, niepubl.). Orzeczenia te zapobiegają rozbieżności, która mogłaby powstać w orzecznictwie sądów powszechnych w przyszłości, zwłaszcza że w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 września 2015 r., III UZP 7/15 (OSNP 2016 nr 6, poz. 73) oraz w wyroku z dnia 14 maja 2014 r., II UK 465/13 (niepubl.) stwierdzono, że dla oceny prawa do emerytury pomostowej nie ma przesądzającego znaczenia to, iż jednostek kierujących obywateli polskiej do pracy za granicą nie można uznać za płatnika składek ani za podmiot uprawniony do wystawienia zaświadczenia o jakim mowa w art. 51 ustawy o emeryturach pomostowych.

Odwołanie się do argumentów wskazujących, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, nie jest trafne, gdyż z treści skargi, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, nie wynika, że jej podstawy uzasadniają uwzględnienie skargi (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, niepubl.).

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji (art. 398⁹ § 1 k.p.c.), o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygając na podstawie art. 98 § 1 k.p.c.